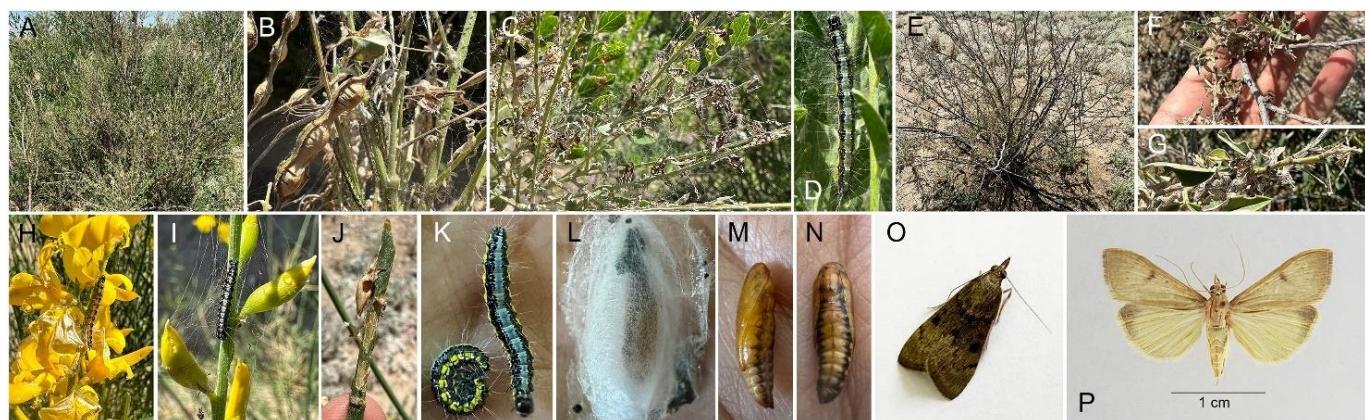

گزارش کوتاه علمی

خسارت شدید دیدند (شکل ۱-E-G). رنگ زمینه لارو شبپره (شکل ۱-D, I و K) سیاه، با نوار پشتی مایل به سفید تا سربی، نوارهای جانبی زرد و موهای سفید پراکنده است. شفیره قهوه‌ای مایل به قرمز، کشیده (شکل ۱-M و N) و در داخل یک پیله ابریشمی (شکل ۱-L) تشکیل می‌شود (Anonymous, 2024). گستره بال حشره بالغ، ۲۶-۳۶ میلی‌متر، شاخک نحی‌شکل، بال جلوی بعضی از نمونه‌ها قهوه‌ای تیره با قسمت میانی کمی روشن‌تر و در برخی دیگر، دارای کنتراست کمتر است (شکل ۱-O و P) (Slamka, 2013).

این شبپره در اروپا، آفریقا، آسیا و استرالازیا انتشار دارد و از بیشتر استان‌های کشور جمع‌آوری شده است (De Jong; Amsel, 1961; Alipanah *et al.*, 2023; set al., 2014). لاروها در دنیا از گل‌ها و برگ‌های گیاهان تیره باقلائیان و گوشوارکیان (Celastraceae) تغذیه می‌کنند؛ معمولاً گیاه را با نخهای ابریشمی پوشانده و به هنگام انبوهی جمعیت، باعث لخت شدن گیاه می‌شوند (Bauer *et al.*, 2021). از جنس Leen, 1997) (Sophora L. چندین گونه به عنوان میزبان معرفی شده‌اند (Alipanah *et al.*, 2023). اما *Sophora mollis* میزبانی جدید و خسارت شبپره روی گیاهان مورد مطالعه، برای اولین بار در ایران گزارش می‌شود.

شکل ۱-۱) علایم خسارت لاروهای *U. gilvata* روی درختچه‌های زرین‌گل (A-D)، قره‌تاج (E-G) و اطلسی (H-J) در باغ گیاه‌شناسی کاشان. (K) در باغ گیاه‌شناسی کاشان. (L) شفیره از نمای جانبی (M) و پشتی (N)، سطح پشتی حشره بالغ در حالت طبیعی (O) و اتاله شده (P).

Fig. 1. A-J) Symptoms of the damage of the *U. gilvata* larvae on *S. mollis* (A-D), *Anagyrus foetida* (E-G), and *Spartium junceum* (H-J) in Kashan Botanical Garden. M-P) *U. gilvata*: larva (K), cocoon (L), pupa in dorsal (M) and lateral (N) views, adult in dorsal view at rest (O) and pinned (P).

شواهد اولیه مبنی بر خسارت *Uresiphita gilvata* Fabricius (Lep.: Crambidae) روی گیاهان دارویی و زیستی در ایران. هلن عالی‌پناه، سمیرا فراهانی^۱، محمد ابراهیم فراشیانی^۲، استادیار، مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران؛ ۲- استادیار، مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراعط کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران. مسئول مکاتبات:

halipanah@gmail.com

سه گیاه زرین‌گل (*Sophora mollis* (Royle) Backer)، قره‌تاج (Anagyris foetida L.) و طاووسی (*Spartium junceum* L.) از تیره باقلائیان (Fabaceae)، درختچه‌هایی دارویی و زیستی هستند که دو گونه اول بومی ایران و گونه دوم بسیار نادر است (Hosseinzadeh *et al.*, 2015). مشاهدات اخیر در مهر ماه ۱۴۰۲ و فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۳ در باغ گیاه‌شناسی کاشان، میین وقوع یک اختلال اکولوژیک قابل توجه در نتیجه هجوم لاروهای شبپره *Uresiphita gilvata* (Fabricius, 1794) به سه گونه گیاهی فوق بود. خسارت زرین‌گل از سرشاخه‌ها بود (شکل ۱-A-C)، اما در طاووسی لاروها بیشتر روی گل‌ها بودند (شکل ۱-H و I) و پوست‌خواری سرشاخه نیز به چشم می‌خورد (شکل ۱-J). همچنین، هر چهار پایه قره‌تاج موجود در باغ

Preliminary findings on *Uresiphita gilvata* Fabricius (Lep.: Crambidae) infestations affecting medicinal and ornamental flora in Iran. HELEN ALIPANAH^{✉1}, SAMIRA FARAHANI², MOHAMMAD EBRAHIM FARASHIANI². 1- Assistant Professor, Insect Taxonomy Research Department, Iranian Research Institute of Plant Protection, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Tehran, Iran; 2- Assistant Professor, Research Institute of Forests and Rangelands, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Tehran, Iran. Corresponding author: halipanah@gmail.com.

Sophora mollis (Royle) Backer, *Anagyris foetida* L. and *Spartium junceum* L. (Fabaceae), have serve dual roles as medicinal and ornamental shrubs. The first two species are deeply rooted in Iran's natural heritage, while the latter is a rare botanical find, as highlighted by Hosseinzadeh *et al.* (2015). Recent observations at the Kashan Botanical Garden have brought to light a significant ecological disturbance: the infestation of *Uresiphita gilvata* (Fabricius, 1794) larvae. Documented for the first time in October 1402 and subsequently in the spring of 1403.

In *S. mollis*, the damage initially started from the twigs (Figure 1-A–C); while in *Sp. junceum*, the larvae predominantly fed on the flowers and also caused peeling of the twigs (Figure 1-H, I, and J). Additionally, all four specimens of *A. foetida* in the garden suffered severe damage from the moth larvae (Figure 1-E–G).

The fully grown larva of the moth displays a black ground color with a whitish to leaden dorsal stripe, a pair of yellow lateral stripes, and scattered white hairs across its body (Figure 1-D, I, and K). The pupa is reddish-brown and elongated (Figure 1-M and N), encased within a silken cocoon (Figure 1-L) (Anonymous, 2024). The adult moth has a wingspan of 26–36 mm and filiform antennae. The forewing's ground color is dark brown, with a slightly lighter medial area in some specimens, while in others, the contrast is less pronounced (Figure 1-O and P) (Slamka, 2013).

Uresiphita gilvata is found across Europe, Africa, Asia, and Australasia and has been collected from most Iranian provinces (Amsel, 1961; Wieser *et al.*, 2002; De Prins & De Prins, 2011–2024; Slamka, 2013; De Jong *et al.*, 2014; Alipanah *et al.*, 2023). The larvae consume the flowers and leaves of legumes (Fabaceae) and staff-vines (Celastraceae). In high populations, they typically envelop the plant in silken threads, leading to defoliation (Bauer *et al.*, 2021). While several species of the genus *Sophora* L. are known host plants for *U. gilvata* worldwide (Leen, 1997), the predation of *S. mollis* by the moth larvae is reported here for the first time. Moreover, this report also constitutes the first record of damage by *U. gilvata* larvae on *S. mollis*, *A. foetida*, and *Sp. junceum* in Iran.

References

- ALIPANAH, H., ASSELBERGS, J., MALM, T. and F. SLAMKA. 2023. Taxonomic study of the subfamily Pyraustinae (Lepidoptera: Crambidae) in Iran. Zootaxa, 5289 (1), 1–82.
DOI: <https://doi.org/10.11646/zootaxa.5289.1.1>
- AMSEL, H.G. 1961. Die Microlepidopteren der Brandt'schen Iran-Ausbeute. 5. Teil. Arkiv för Zoologie, New Series, 13 (17), 323–445, pls. 1–9.
- ANONYMOUS. 2024. Gdoremi. A project for the census of moths in the plains of north-eastern Italy. *Uresiphita gilvata* (Fabricius, 1794). Available at: https://gdoremi.altervista.org/crambidae/Uresiphita_gilvata_en.html#footer (Accessed 1 June, 2024).
- BAUER, F., NUß, M. and L. ÄNDERUNG. 2021. Insecten Sachsen. Ginster-Ziinsler (*Uresiphita gilvata* (Fabricius, 1794)). Available at: <https://www.insekten-sachsen.de/Pages/TaxonomyBrowser.aspx?ID=442834> (Accessed 1 June, 2024).
- DE JONG, Y., VERBEEK, M., MICHELSEN, V., BJØRN, P.P., LOS, W., STEEMAN, F., BAILLY, N., BASIRE, C., CHYLARECKI, P., STLOUKAL, E., HAGEDORN, G., WETZEL, F.T., GLÖCKLER, F., KROUPA, A., KORB, G., HOFFMANN, A., HÄUSER, C., KOHLBECKER, A., MÜLLER, A., GÜNTSCH, A., STOEV, P. and L. PENEV. 2014. Fauna Europaea—all European animal species on the web. Biodiversity Data Journal, 2, e4034.
- HOSSEINZADEH, J., TAHMASEBI, M. and M. MOHAMMADPOUR. 2015. Vegetative and site characteristics of *Anagyris foetida* L. in Zagros forests. Forest and Poplar Research, 23 (2), 393–401.
DOI: <http://doi.org/10.22092/IJFPR.2015.105646>
- LEEN, R. 1997. Larval hosts of *Uresiphita gilvata* Hübner (Crambidae). Journal of the Lepidopterist's Society, 51 (2), 139–141.
- SLAMKA, F. 2013. *Pyraloidea of Europe, Pyraustinae and Spilomelinae*. Vol. 3. František Slamka, Bratislava, 357 pp.